

Marcali Városi Kulturális Központ
Kultúrával az esélyegyenlőségért

Marcali Városi Kulturális Központ
MINÓSÍTETT KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNY

I. BEVEZETÉS

A Marcali Városi Kulturális Központ a városban a közművelődés egyik alapintézménye. Szolgálja a szocializáció tudatos alakítását, a mindennapi kommunikációt és a rekreációt. Olyan kulturális intézmény, melynek produktuma maga a művelődő ember, akinek önmegvalósítását segíti információkkal, alkotókészségének fejlesztésével, számára csoportot szervez, mely később közösséget teremt. Közösségi kultúrát teremt, melynek folytán a másik ember figyelembevételére és elfogadására tanít. Tevékenysége kapcsolódik a település társadalmi rendszeréhez és a helyi életmódformákhoz. Munkájában kihasználja a lokális kötődést, ugyanakkor segíti annak kialakulását. A valóságos érdeklődésre, igényekre épít, s azt úgy elégíti ki, hogy új igényeket gerjeszt. Szolgálja a mindennapi kultúra fejlesztését.

A kultúra kitüntetett helye, szerepe:

- az esélyegyenlőség elősegítésében,
- esélyegyenlőtlenségek csökkentésében

Jelentősége túlmutat az ágazati megközelítés szempontjain:

- a kultúra esélyt teremthet: felzárkóztató, kiegyenlítő szerepe van. A kulturális hátrány az esélyegyenlőtlenség forrása, rögzítője lehet.

A kultúra elsajátítás feltételei:

- differenciált kulturális kínálat (mennyiség, minőség)
- a hozzáférés esélyeinek biztosítása (anyagi, fizikai, területi, információs és kommunikációs akadálymentesség)
- **elsajátítás képessége**
 - szellemi és gondolkodási képességszint,
 - nyelv dekódolási ismerete, gyakorlata
 - nyitottság a befogadásra.
- **motiváció** (érdeklődési, érzelmi azonosulás képessége.)

A kulturális esélyegyenlőtlenséggel összefüggő problémák:

A kulturális fogyasztásban a különbségeket legerőteljesebben az iskolázottsági különbségek határozzák meg.

- A szocializációs és szociokulturális hátrányok és azok generációs halmozódása
- Kulturális szegénység, motiválatlanság
- Az oktatási és képzési struktúra rögzíti és újratermeli a hátrányokat és esélykülönbségeket
- Kompetencia hiányok, tanulási korlátok
- A kulturális értékválasztásra felkészítés elégtelenül megvalósuló folyamata (család, iskola)
- A kultúrák közvetítés, szórakoztatás “globális kínálati piacának” minőség kérdései, érték szempontjai (tömegkommunikációs kulturális környezetszennyezés jelenségei és negatív mintaképző hatásai)

A kulturális szolgáltatások igénybevehetőségének korlátai:

1. A hozzáférés korlátai: fizikai, térbeli, infokommunikációs, motiválatlanság, tanulási korlátok
2. A mennyiség, minőség korlátai: szakmai, szemléleti, menedzselési
3. Érdekeltségbeli hiányok: forrás hiány, érdekérvényesítés gyengessége

A tudatosság hiánya az esélyegyenlőség érvényesítésében

- érték és normarendszer,

- szocializációs minták, szubkultúrák,
- beállítódások, attitűdök,
- a korlátozó környezet,
- ismeretek, tájékozottság hiánya

megalapozhatja: az érdektelenséget, a tolerancia és a szolidaritás hiányát, a mélyen gyökeredző sztereotípiák rögzülését, az előítéletességet, a diszkriminációt.

Közművelődés - közösségi művelődés jelentősége

Elérhetőség (lakóhelyhez közel, alacsony árak)

Változatos tevékenység (a helyi társadalom szocio-kulturális viszonyai)

Fontos társadalmi és „pótló” funkciók:

Közösségi művelődési alkalmak (interaktivitás, szocializációs színtér)

Civil szervezetek (inkubátor, gondozó, befogadó)

Felnőttképzés (készségek, képességek, kulcskompetenciák)

Fontos szerepe:

- a kulturális esélyegyenlőtlenségek csökkentésében,
- a társadalmi integrációs és reintegrációs folyamatok elősegítésében,
- az életminőség javításában,
- a művelődési aktivitás, a kulturális fogyasztási szokások alakításában

II. Az esélyegyenlőség megvalósulása és válaszok az esélyegyenlőséggel kapcsolatos problémákra a Marcali Városi Kulturális Központnál

1. Intézményi infrastruktúra

A Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa programban partnerséget vállalva, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácshoz benyújtott nyertes projektjének keretében alakította ki Marcali Város Önkormányzata a Kulturális Korzót – a Kulturális Központot kiszolgáló helyiségekkel, közösségi terekkel, kamara-mozival, kiállítóterekkel, az épületben lévő Marcali Múzeum bővítésével és az intézmény egészére vonatkozó, akadálymentes és látogatóbarát környezet megteremtésével. A felújítással és átalakítással, a civil szervezetek igényeinek és a felnőttoktatás korszerű feltételeinek is megfelelő fejlesztéssel bővült a termek száma, színvonala, valamint a Médiaközpont, illetve a városi televíziózáshoz szükséges modern stúdió is az épületben kapott helyet.

A Kulturális Központ azonos településen hét telephelye van, ebből négy Marcali városrészeiben: bizei, boronkai, gyótapusztai és horvátkúti közösségi ház. Telephelyeként működik Marcaliban a Civil Szervezetek Háza, illetve a Marcali Városi Zeneiskolának is otthont adó Művelődési Ház, valamint az Európa parkban kialakított szabadtéri színpad. Valamennyi telephely akadálymentes – részben, vagy teljesen.

Helyi művelődési közösségek, egyesületek nyitva tartási időben, előzetes egyeztetés alapján, bérleti díj megfizetése nélkül használhatják az intézmény és telephelyeinek közösségi terkeit, annak infrastruktúrájával együtt, kizárólag kulturális/közösségi célokra.

Marcali Városi Kulturális Központ
MINŐSÍTETT KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNY

2. Kulturális esélyegyenlőségi stratégia

A Marcali Városi Kulturális Központ sokszínű kulturális tevékenységet fejt ki a közművelődés szinte valamennyi területén. Felelősségteljes tervező munka alapján, az érintettekkel egyeztetett tervek szerint végzi kultúráközvetítő tevékenységét a színház-, film- és képzőművészet, komoly- és könnyűzene, tánc, gyermek- és ifjúsági közművelődés, valamint az ismeretterjesztés, egészségmegőrzés, amatőr művészet, hagyományőrzés, közösségi művelődés különböző területein. Az intézmény rendelkezik saját esélyegyenlőségi tervvel is. Programjainak, rendezvényeinek tervezésénél tudatosan törekszik az esélyegyenlőség megvalósítására.

- **Kultúrával a gyerekek esélyegyenlőségéért**

A Kulturális Központ gyerekeket érintő esélyegyenlőségi stratégiájának egyik célja azon problémák enyhítése/kezelése is, mely a szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyermekeket érintik. Az intézmény ingyenes programjaival törekszik arra, hogy tegyen az óvodai, iskolai

diszkrimináció ellen, a hozzáférés esélyét javítsa a fejlesztő foglalkozásokhoz, az egészséges életmódot preferálja, s hogy az intézmény gyermekeket megszólító szolgáltatásait minél gyakrabban igénybe vegyék.

A gyerekeknek szóló kiemelt programok közé tartozik a gyereknap, a gyermekeknek szóló színházi előadások szervezése, valamint az őszi Mesenap. Ezen kívül például a Kulturális Központ elindította a városban a Nagy játszótér tesztet. Óvodás csoportok és - civil vonalon kisgyermekes szülők járták végig Marcali játszótereit, és kérdőív kitöltésével alkottak véleményt azok felszereltségéről, minőségéről, hangulatáról. Különböző gyermek rajzkiállításoknak, fiatalok fotókiállításainak is rendszeresen szakmai segítséget és teret ad a kulturális központ, akárcsak az óvodák, általános és középiskolák színházi körülményeket igénylő bemutatkozásaihoz, seregszemléihez.

- **Kultúrával a romák, a hátrányos helyzetű fiatalok esélyegyenlőségéért**

A romák hátrányait tovább növeli a mindennapi diszkrimináció. Az előítéletesség csökkentése érdekében a Marcali Városi Kulturális Központ rendszeres kulturális együttműködő kapcsolatot tart a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Főigazgatósággal. Támogatja az igazgatóság Zene nélkül mit érek én... elnevezésű zenés-táncos rendezvényét. A marcali Művelődési Házban a

gyermekotthonokban és nevelőszülőknél élő fiatalok mutatják meg tehetségüket a színpadon. A gyermekvédelmi gondoskodásban élőknek nagyobb szükségük van arra, hogy minél nyitottabbak legyenek és megmutathassák magukat. A bemutatók fontosak, mert a szereplés, a siker, a taps hozzájárul a fiatalok önbizalmának erősítéséhez, és sok képességet, akaratot is fejleszt már a felkészülés alatt is.

A Kulturális Központ a témához kapcsolódó előadókat is meghív, akik szakértőként beszélnek a diszkriminatív mechanizmusokról is. A Kulturális Központ rendezvényei, kiállításai szervezésekor törekszik roma fellépők, alkotók bemutatására is. Az intézmény együttműködő kapcsolatot ápol a Marcali Roma Nemzetiségi Önkormányzattal is.

- **Kultúrával a fogyatékkal élők esélyegyenlőségéért**

A fogyatékkal élő emberekkel kapcsolatos negatív attitűdökkel, a sztereotípiák és előítéletek jelenségével még mindig gyakran találkozni. A Kulturális Központ törekvése ezen a területen, hogy csökkentse az előítéleteket és a kultúra segítségével elősegítse a fogyatékkal élők társadalmi felzárkózását.

A Kulturális Központ évek óta segíti a Baptista Szeretetszolgálat Imre Sándor Szeretetszínházat, mely az integráció jegyében fogyatékkal élő és egészséges felnőttekkel, fiatalokkal, gyermekekkel állítja színre darabjait. A sérült emberek átlépve saját korlátaikat és határaikat, képesek arra, hogy értékeket közvetítsenek, s bizonyítsák, hogy a társadalom peremére szoruló rétege éppoly értékes és fontos, mint bárki más.

Közös előadásaikkal le kívánják dönteni az előítéletek korlátját épek és sérültek között, megpróbálják a fogyatékosok világát közelebb hozni az épekéhez.

A Kulturális Központ támogatja a témához kapcsolódó előadásokat, a fogyatékkal, vagy más betegségben szenvedőket összefogó civil szerveződések bemutatkozásait. Ilyen a Vakok és Gyengénlátók Egyesülete, a Diabetesz Klub, a Mozgáskorlátozottak Marcali Csoportja, illetve a Reménysugár - daganatos megbetegedésben szenvedők klubja, akik rendszeresen nyitott napokat, összejöveteleket szerveznek az intézmény segítségével.

2013-ban került a Kulturális Központ telephelyei közé a három emeletes Civil Szervezetek Háza a városközpontban. Az épület felújítását és akadálymentesítését Marcali Város Önkormányzata finanszírozta. A Civil Szervezetek Házában klubszobával és raktárhelyiséggel rendelkezik a Honvéd Nyugállományúak Klubja, a Bajtársi Egyesület, a Bajtársi Dalárda, a Citera Egyesület, a Calypso és a Kalympa kórus, a Baglas Fundamentum Táncegyüttes, a Baglas Néptánc Együttes, a Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesületének Marcali Körzeti Csoportja, a Horgász Egyesület, az Imre Sándor Szeretetszínház Marcali Csoportja is.

- **Kultúrával az idősök esélyegyenlőségéért**

Súlyos és széles kört érintő mentális problémát jelent az elmagányosodás, a szorongás, a félelem az egyedül élő idős embereknél, amit felerősít az a tény, hogy gyakran válnak bűncselekmények áldozatává. A Marcali Városi Kulturális Központ kiemelt hangsúlyt fektet kulturális stratégiájában az időseket bevonó, vagy érintő rendezvények szervezésére, hogy bővítse a nyugdíjas szervezetek, klubok tevékenységét, közösségi programjait. Ilyen például a Civil Nap. Itt a Marcali Bajtársi

Egyesület és a Honvéd Nyugállományúak Klubjának társszervezésében rendezi meg a katonák, rendőrök, tűzoltók munkáját bemutató Civil Napot.

Már hagyomány az is, hogy a marcali Kistérségi Nyugdíjas Társulás által szervezett nyugdíjas kulturális bemutatónak a Kulturális Központ ad helyet. A ki mit tud mindig sokszínű: a népdalcsokroktól, nosztalgialoktól kezdve, a táncos produkciókon, humoros jeleneteken keresztül, a citerazenéig, versmondásig. Innen kerülnek ki a megyei gála résztvevői is. Emellett együttműködő kapcsolatot ápol más nyugdíjasokat, időseket összefogó egyesületekkel, klubokkal is, többek között például a Szivárvány Nyugdíjas Egyesülettel, melynek székhelye a Kulturális Korszóban található

A Marcali Városi Kulturális Központ a Marcali Honvéd Nyugállományúak Klubjával együttműködve a gyótapusztai közösségi ház infrastruktúráját is bevonta az időseket

megszólító kezdeményezései sorába. Természeti környezetben szabadtéri piknikezésre ad lehetőséget – tekeversennyel, szalonnasütéssel, különböző szabadtéri foglalkozásokkal.

- **Kultúrával a nők esélyegyenlőségéért**

A nőknek számos szereprepertoárja van – legyen akár szó szeretőről, feleségről, anyáról, háziasszonyról, vagy éppen hivatásának élő nőről. Az első négy hagyományosan nőiesnek tartott szerep, míg a negyedik alig fél évszázada nyert teret a nők társadalmilag elfogadott szerepei között.

A Marcali Városi Kulturális Központ a női értékeket hangsúlyozva szeretné elősegíteni, hogy a nők és a családok meg tudjanak felelni a mai többszörös szerepelvárásoknak.

A Kulturális Központ egyik legnagyobb projektje a Rózsa-kert, a női szoborpark létesítése, elsősorban a női értékek fontosságát hangsúlyozva. **Évente egy-egy egész alakos női szobor kerül ki a strandra, évfordulók, jeles napok, ünnepek figyelembe vételével.** Ezen kívül rendszeresen Hölgyválasz elnevezéssel egész napos programsorozatot szervez a kulturális központ a szépség és az egészség jegyében meghirdetett foglalkozásokkal, előadásokkal, valamint a témához kapcsolódó beszélgetésekkel sztárfellépőkkel.

A Kulturális Központ támogatja a Marcali Kiwanis Női Klub tevékenységét, a klub legfontosabb célkitűzése a gyerekek segítése.

Marcali, 2015. 01. 02.

Vigmondné Szalai Erika
igazgató

Marcali Városi Kulturális Központ
MINŐSÍTETT KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNY